

ESPEN FACT SHEETS

TOITMISRAVI ON INIMÕIGUS

Toitmisravi inimõiguseks määratlev rahvusvaheline kokkulepe "Viini deklaratsioon"

Kinnitatud nelja rahvusvahelise toitmisravi erialaseltsi - ASPEN, ESPEN, FELANPE ja PENSA - ning patsientide (EPF) ja dietoloogide (EFAD) esindusorganisatsioonide ning enam kui 70-st riikliku erialaseltsi esindajast koosneva ülemaailmse ühenduse poolt

ÕIGUS TOIDULE

õigus kaitsle toidu-
nappuse, nälja ja
alatoitumuse eest

ÕIGUS TOITMISRAVILE

Alatoitumuse sõelhindamine
Haiguspuhuse alatoitumuse
diagnoosimine ja hindamine
Toidu kättesaadavus ja
tõendus põhine toitmisravi

ÕIGUS TERVISELE

õigus parimat võimaliku
elukvaliteeti tagavale
füüsilisele ja vaimsele
heaolule

EESMÄRGID

1

Edendada toitmisravi kui inimõiguse tunnustamist kõikide alatoitumuses või alatoitumusriskis olevate inimeste abistamiseks seejuures tõstes esile **inimväarikuse** austamist ning järgides rahvusvahelisi inimõiguseid ja bioeetikat käsitlevaid seadusi

2

Esitada ühine tugiraamistik kliinilise toitmisega tegelevate organisatsioonide ja sidusrühmade koostöö korraldamiseks, et abistada ühiste arengu- ja tegevuskavade koostamist

3

Kirjeldada toitmisravi kvaliteedi parandamiseks vajalike põhiväärtuseid, eesmärke ja tegevusi ning parandada teadlikkust haiguspuhuse alatoitumuse ja toitmisravi kättesaadavuse piiratuse kohta.

PÕHIMÕTTED

1

Toitmisravi kättesaadavuse tagamine

Rahvatervise arengukavades peab olema eesmärgiks seatud toitmisravi kättesaadavuse paranemine, et vähendada haiguspuhuse alatoitumuse levimust

2

Toitmisravi alane õppe- ja teadustöö

Toitmisravialane õppe- ja teadustöö on kesksel kohal toitmisravi vajaduse tunnustamisel ja kättesaadavuse parandamisel

3

Eetikanormid ja väärtused

Kliinilises toitmises on oluline arvestada eetikanorme ja tagada õiglane ja võrdne toitmisravi kättesaadavus

4

Asutusesisene kultuur

Toitmisravi korraldamise eelduseks on organisatsioonisiseste eetikanormide ja väärtuste ja erialavahelise koostöö olemasolu

5

Patsientide mõjujõu suurendamine

Patsientide kaasamine otsustusprotsessi on vajalik optimaalse toitmisravi kättesaadavuse tagamiseks